

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 137/19

Λουξεμβούργο, 7 Νοεμβρίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-280/18
Flausch κ.λπ.

Όταν το κοινό δεν είχε τη δυνατότητα να συμμετάσχει ουσιαστικά στην εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός σχεδίου έργου, δεν οφείλει να τηρήσει προθεσμία για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος κατά της αποφάσεως περί αδειοδοτήσεως του έργου αυτού

Τούτο συμβαίνει όταν η διαδικασία εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων διεξάγεται κατ' ουσίαν σε νησί το οποίο απέχει 55 ναυτικά μίλια από τον τόπο υλοποίησεως του έργου

Στο πλαίσιο σχεδίου δημιουργίας σύνθετου τουριστικού καταλύματος στη νήσο Ίο (Αρχιπέλαγος των Κυκλάδων, Ελλάδα), πρόσκληση προς κάθε ενδιαφερόμενο προκειμένου να συμμετάσχει σε διαδικασία σχετική με τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (στο εξής: ΜΠΕ) του έργου δημοσιεύθηκε σε τοπική εφημερίδα της νήσου Σύρου (Αρχιπέλαγος των Κυκλάδων, Ελλάδα) και αναρτήθηκε στο κατάστημα της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, που βρίσκεται επίσης στη Σύρο, η οποία απέχει 55 ναυτικά μίλια από την Ίο και δεν διαθέτει καθημερινή συγκοινωνιακή σύνδεση με τη δεύτερη.

Έναν χρόνο αργότερα, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ο Υπουργός Τουρισμού εξέδωσαν την απόφαση εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων (στο εξής: ΑΕΠΟ), με την οποία εγκρίθηκε το έργο δημιουργίας του σύνθετου τουριστικού καταλύματος στη νήσο Ίο. Η απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε στον κυβερνητικό ιστότοπο «Διαύγεια» και στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Πλείονα φυσικά πρόσωπα που είναι κύριοι ακινήτων στην Ίο και τρία σωματεία προστασίας του περιβάλλοντος προσέβαλαν ενδίκως την ΑΕΠΟ περισσότερο από δεκαοκτώ μήνες μετά την έκδοσή της. Διατείνονται ότι έλαβαν γνώση της ΑΕΠΟ μόνον όταν άρχισε η εκτέλεση εργασιών για τη λειτουργική σύνδεση του χώρου του έργου.

Κατά την ελληνική νομοθεσία περί ΜΠΕ, μέχρι τη δημιουργία ηλεκτρονικού περιβαλλοντικού μητρώου, η διαδικασία δημόσιας διαβουλεύσεως ενεργοποιείται με την ανάρτηση στο κατάστημα της αρμόδιας περιφέρειας και με τη δημοσίευση στον τοπικό Τύπο ανακοινώσεως των στοιχείων του έργου, καθώς και προσκλήσεως προς κάθε ενδιαφερόμενο να λάβει γνώση της ΜΠΕ και να διατυπώσει τις απόψεις του σχετικά.

Η ελληνική νομοθεσία¹ προβλέπει προθεσμία 60 ημερών, για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος αφετηρία της οποίας αποτελεί η δημοσίευση της αποφάσεως περί αδειοδοτήσεως του έργου στο διαδίκτυο.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας (Ελλάδα), επιληφθέν σχετικής αιτήσεως ακυρώσεως, υπέβαλε στο Δικαστήριο δύο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της οδηγίας για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (στο εξής: οδηγία ΕΠΕ)².

¹ Άρθρο 46 του προεδρικού διατάγματος 18/1989, «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμου για το Συμβούλιο της Επικρατείας» (ΦΕΚ Α' 8).

² Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ 2012, L 26, σ. 1).

Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί αν η οδηγία ΕΠΕ αντιτίθεται σε εθνικές διατάξεις οι οποίες προβλέπουν ότι οι διαδικασίες που προηγούνται της εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων διεξάγονται στην έδρα της περιφέρειας και όχι στον οικείο δήμο, καθώς και σε εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει ότι η ανάρτηση της εγκρίσεως έργου στο διαδίκτυο αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει, καταρχάς, ότι η οδηγία ΕΠΕ καταλείπει στα κράτη μέλη τη μέριμνα επακριβούς καθορισμού των όρων ενημερώσεως και συμμετοχής του κοινού στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων σχετικά με το περιβάλλον, υπό την προϋπόθεση, πάντως, ότι οι όροι αυτοί δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί εκείνων που διέπουν παρεμφερείς περιπτώσεις εσωτερικού χαρακτήρα (αρχή της ισοδυναμίας) και ότι δεν καθιστούν πρακτικώς αδύνατη ή υπέρμετρα δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει η έννομη τάξη της Ένωσης (αρχή της αποτελεσματικότητας).

Όσον αφορά την αρχή της αποτελεσματικότητας, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι αρμόδιες αρχές πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι χρησιμοποιούμενοι δίαυλοι ενημερώσεως είναι πρόσφοροι για την πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων πολιτών, προκειμένου να τους δώσουν επαρκή δυνατότητα να τηρούνται ενήμεροι για τις σχεδιαζόμενες δραστηριότητες, τη διαδικασία λήψεως αποφάσεων και τις δυνατότητές τους να συμμετάσχουν εγκαίρως στη διαδικασία.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι η ανάρτηση στο κατάστημα της περιφερειακής διοικητικής αρχής, η οποία εδρεύει στη Σύρο, έστω και συνοδευόμενη από δημοσίευση σε τοπική εφημερίδα της νήσου αυτής, δεν φαίνεται να συμβάλλει επαρκώς στην ενημέρωση του ενδιαφερομένου κοινού.

Το Δικαστήριο επισημαίνει, εν συνεχεία, ότι οι συνθήκες πρόσβασης στον φάκελο της διαδικασίας συμμετοχής πρέπει να παρέχουν στο ενδιαφερόμενο κοινό τη δυνατότητα να ασκεί αποτελεσματικώς τα δικαιώματά του, κάτι που προϋποθέτει δυνατότητα ευχερούς πρόσβασης στον εν λόγω φάκελο. Το Δικαστήριο αποφαινεται, επομένως, ότι **απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει αν οι απαιτήσεις αυτές τηρήθηκαν, λαμβανομένων, ιδίως, υπόψη της προσπάθειας την οποία πρέπει να καταβάλει το ενδιαφερόμενο κοινό προκειμένου να μεταβεί ακτοπλοϊκώς από την Ίο στη Σύρο και των δυνατοτήτων που είχαν οι αρμόδιες αρχές προκειμένου, χωρίς να καταβάλουν δυσανάλογες προσπάθειες, να καταστήσουν δυνατή την πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου στην Ίο.**

Τέλος, το Δικαστήριο εκτιμά ότι **αντιβαίνει στην οδηγία ΕΠΕ η εθνική ρύθμιση που έχει ως αποτέλεσμα να ισχύει για τα μέλη του ενδιαφερόμενου κοινού προθεσμία για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος της οποίας αφετηρία συνιστά η δημοσιοποίηση της εγκρίσεως έργου διά της αναρτήσεως στο διαδίκτυο, όταν τα μέλη αυτά του ενδιαφερόμενου κοινού δεν είχαν προηγουμένως τη δυνατότητα να ενημερωθούν για τη διαδικασία αδειοδότησεως.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582